

TA'O TUPUNA : REMU [TA]

Reo maori : **remu**

Reo raroto'a : **remu**

Reo pa'umotu : **remu**

Remu

E 'aihere miti mai te pūpā vine 'o tē
'amuhia

Putā fa'atoro a te Fare vāna'a

Tau hotura'a remu

« I Tupua'i, e itehia te remu i roto i nā 'āva'e e piti, 'oia te
'āva'e mātī 'e te 'āva'e 'ēperera. Te vāhi remu roa a'e, tēi te pae
tahatai o te taura'a manureva i Mata'ura.

E mea titauhia te tahi parau fa'ati'a mai roto mai
i te mau fatu fenua. Rave rahi mau vāhi e itehia taua mā'a ra.
E mea 'aere i Tūha'a pae tā'ato'a. E mā'a au-roa-hia na.
E tāpirihia 'ōna i te tāmono, te ha'ari 'e te tāporo. »

E 'ūte ihoā te vārua !

Tauhani Tautu, Tahiti, 2024.

REMU TĀTĀPORO

Mā'a fa'a'ohipahia :

- te remu
- te ha'ari
- te tāporo

Ravera'a :

1. Tāmā maita'i i te remu 'e 'a tu'u
i roto i te hō'ē fāri'i.
2. 'A tātāporo.
3. 'A māni'i i te ha'ari.

Tāmā'a maita'i !

Pehepehe

'Ia fati te mau 'are,
tē 'ori ra 'oe
'A 'ori e remu iti ē
Matie mai te he'euri o te aru
E tāhei ra iā 'oe
'A 'ori e remu iti ē
'A 'ori e remu iti ē

Mārama HAUATA, Tupua'i,
Tūha'a pae, 2024

Mau 'ā'amu iti

« 'Va haere au i ni'a i te tahi motu e fa'ahe'e i te mau 'are, e
raea'e-roa-hia e piti mētera i te teitei.

I tō'u ho'ira'a mai nā tai maoti taua mau 'are, 'ua 'ite au i te hō'ē
nana remu, fāfā atura vau e oti a'e ra, 'ua 'ohi vave au i taua mau
remu nō te hōpoi i te fare, fa'a'ite atu ai i tō'u nā mau metua
e hope a'e ra. 'Amu atura mātou e te 'utuāfare tā'ato'a. »

Marama HAUATA, Tupua'i, Tūha'a pae, 2024.

« 'Ia po'ia ana'e, e haere mātou i tahatai i ni'a i te a'au e ti'i i te
remu. 'Va riro taua mā'a 'ei mā'a 'amu'amu. 'Aore rā, e ti'i mātou iāna
'ia au i te fa'auera'a a te mau metua pa'ari. 'Ia ti'afā ana'e te miti,
taime tano roa terā nō te 'ohi, 'ia vai mania noa te miti. »

Timo DEGAGE, Rurutu, Tūha'a pae, 2024

IHI ORA

'O *Caulerpa racemosa* tōna i'oa 'aivāna'a. E remu
miti iti na'ina'i, e roa'a iāna e 15 tenetimētera
i te fāito roa. Hō'ē ā tōna hōho'a e te pūpā vine.
E mā'a taua remu nō te mau i'a piri to'a.